

Тодишњак бр. 3

Удружења грађана
"Баштина и будућност-
АРАНЂЕЛОВАЦ 1859"

Велика Госпојина
Аранђеловац 2004.

Тодишњак бр. 3

Издавач:
Удружење грађана
"Баштина и будућност - АРАНЂЕЛОВАЦ 1859"

За издавача:
Боривоје Десивојевић

Уредник:
Бранислав Недељковић

Фото и графичка обрада:
Милан Илић

Штампа:
"Мајданац" Аранђеловац

Тираж:
300 примерака

Велика Госпојина
Аранђеловац 2004.

Насловна страна:
Аранђеловац 1911 године,
Стари пијац са вагом

Тодичињак бр. 3

Удружења грађана
"Баштина и будућност-
АРАНЂЕЛОВАЦ 1859"

Велика Госпојина
Аранђеловац 2004.

САДРЖАЈ :

	стр.
1. Повеља	1
2. Предлог дневног реда за наредну Скупштину	2
3. Извештај о раду У.О. за период између две Скупштине	3
4. Извештај У.О. о финансијском пословању	6
5. План рада Удружења за наредни период	7
6. Железничка станица и "Шумадијска кривуља"	8
7. Сарадња између Центра за културу и Удружења	10
8. Видовдански сабор пчелара	11
9. "Музика и шах" у Етно дворишту	13
10. Тужно сећање: Драган С. Милисављевић	15
11. Спорт и спортски догађаји у Аранђеловцу између два рата	16
1.1 "Соколско друштво"-одложена продаја "Соколског дома"	16
1.2. "Лоптачки" спорт у Аранђеловцу	19
12. "Сећања на стари Аранђеловац" (III део)	22

Одлуком Скупштине Удружења грађана
”БАШТИНА И БУДУЋНОСТ - АРАНЂЕЛОВАЦ 1859”
одржане 09.11. 2001. године у Аранђеловцу,
усвојена је ова:

П О В Е Љ А

којом се утврђују циљеви, задаци и правци рада и деловања Удружења. Сваки члан Удружења, својим добровољним радом, даје допринос на остварењу ових циљева и задатака:

- * чување и неговање традиционалних вредности града и околине Аранђеловца,
- * чување спомена на историјске вредности града,
- * допринос урбаном и руралном складу уређења вароши,
- * допринос архитектонском осавремењавању градитељства у складу са постојећим амбијентом града,
- * допринос очувању човекове средине,
- * допринос развијању свих облика културног стваралаштва,
- * помоћ у развоју општинских комуналних добара града и околине,
- * објављивање садржаја историјских и културних тековина везаних за подручје града и околине,
- * унапређење и развијање добротворног и хуманитарног рада,
- * сарадња са сродним невладиним и нестраначким организацијама.

Наведени циљеви, задаци и правци рада, не смеју бити занемарени, нити изостављени. У складу са могућностима, могу бити додавани нови задаци и проширивани нови правци рада.

Дневни ред скупштине

Удружење грађана "БАШТИНА И БУДУЋНОСТ-АРАНЂЕЛОВАЦ 1859" на дан 28.08.2004 године, одржаће четврту, редовну Скупштину.

Предложен је следећи дневни ред:

1. Избор радног председништва
2. Извештај о раду Управног одбора између две Скупштине
3. Извештај Управног одбора о финансијском пословању у току 2003 године
4. План рада и активности Удружења за наредни период
5. Дискусија по поднетим извештајима и по предлогу плана рада
6. Предлог за измену и допуну постојећег Статута Удружења
7. Избор једног члана Управног одбора
8. Завршна реч председника Скупштине

Председник Управног одбора

Очекујемо да ће Скупштини присуствовати сви чланови Удружења и сви позвани гости.

ДОБРОДОШЛИ !

Извештај о раду Управног одбора у периоду између две Скупштине

Иза нашег Удружења, иза овог Управног одбора, остале су скоро три године. Не би било упутно набрајати дане и сате који су чланови Управног одбора провели на сваконедељним састанцима, али чињеница је да се није изгубио континуитет у нашим окупљањима, договарањима и иницијативама.

Много тога, од зацртаних циљева и задатака, преносимо из месеца у месец, из године у годину, али садржајнији и крупнији захвати траже нашу упорност и велику условљеност других институција.

У прошлогодишњем извештају са поносом смо писали да смо на Велику Госпојину 2002. године, у порти врбичке цркве, поставили обележје посвећено настанку прве врбичке школе.

Нажалост, овога пута, морамо навести чињеницу да су вандалаи поломили спомен-таблу, а по нашој пријави, као и обично, извршиоци нису пронађени.

После прошлогодишње Скупштине нашег Удружења, највише смо били ангажовани на испомоћи у пословима адаптације и сређивања простора железничке станице. Свима је добро познато колико је напора у овај пројекат уложено, са каквим одушевљењем је прихваћен почетак радова.

У поодмаклој фази сређивања железничке станице, радови су обустављени? Ново руководство железнице, као и ново руководство ресорног Министарства, за сада немају слуха ни интересовања за наставак радова.

Преостаје нам да нашу градску власт стално подсећамо да је садашње стање на железничкој станици недопустиво, да се са Дирекцијом железнице у Београду мора наћи решење за завршетак започетих радова.

Наше Удружење грађана, као и ранијих година, организује прославу највећих хришћанских празника Божића и Васкрса. У сарадњи са другим Удружењима и Центром за културу Аранђеловац, ове манифестације попримају све масовнији и свечарски карактер.

Свечано отварање "инвестиционог" објекта

Етно музика у Етно дворишту:
Вукосавчанке за здравичарем Рајком Матићем

Задужбинском друштву "Први српски устанак", чланови Управног одбора и већина чланова Удружења, пружили су значајну помоћ у организацији прославе обележавања 200 година Првог српског устанка.

У више наврата, са општинским властима Аранђеловца, одржали смо састанке по питању наших иницијатива које се односе на лепши изглед нашег града и на боље функционисање живота у граду. Послови око измештања "Југопетрола" и обнављање Старог градског трга, остају као императив наших дугорочних задатака.

Прихваћен је предлог да се на већим раскрсницама у граду поставе два улична часовника, као и израда више дрвених паноа за постављање плаката - умрлица.

Наше идеје су прихваћене, остаје да се види да ли ће бити реализоване.

Да се не бавимо само идејама и предлозима, доказали смо се и као оперативци на изградњи грађевинских објеката. Наиме, у нашем Етно дворишту изградили смо објекат без кога се не може функционисати. Са свим потребним дозволама, за које је утрошено доста времена, изграђен је и пуштен у рад КЛОЗЕТ.

Културне и промотивне манифестације заузеле су значајно место у нашем раду. Видовдански сабор пчелара први пут је организован у Етно дворишту, а изложбе фотографија, женских ручних радова и слика, пратећи су садржаји у овим просторима.

Управни одбор нашег Удружења броји укупно седам чланова. У протекле три године функционисали смо мање-више у стандардном саставу, али од октобра месеца прошле године остали смо без једног члана који нам увек и много недостаје. Из наших редова отишао је Драган Милисављевић-"Брабец"; уметник фотографије и врстан новинар, несебични прегалац у раду Удружења и члан Управног одбора.

Управни одбор

ИЗВЕШТАЈ

о финансијском пословању Удружења грађана
"Баштина и будућност - Аранђеловац 1859"
за период: 01.01.2003. - 31.12.2003. године.

У посматраном периоду ово Удружење је низ својих активности обављало о трошку самих чланова Удружења и добровољним радом, тако да велики део и расхода и прихода практично није ни могао да се валоризује и искаже кроз ставке материјално-финансијског пословања.

Ипак, како правила налажу, у овом извештају показаћемо вам најосновније податке:

- Укупна имовина Удружења је порасла са 35.000,00 динара на 60.000,00 динара и то највише у ставки новчана средства.

- Приходи су око 68.000,00 динара
- Расходи су били око 43.000,00 динара
- Позитиван резултат око 25.000,00 динара

- Напомињемо, да у приходовној страни биланса због недисциплине чланова не остварујемо планиране приходе од чланарине, што би доста значило за успешније пословање и наравно за повећану активност.

Управни одбор

План рада за 2004 - 2005. годину

- Наставак реализације плана и програма Удружења који се заснива на очувању традиционалних вредности, али и на осавремењавању и побољшању свих области живота у нашем граду и околини;

- учешће у раду на генералним урбанистичким плановима нашег града, с посебним акцентом на уређење старог градског трга на некадашњој пијаци, где се сада налази објекат "Југопетрола";

- даљи рад на приоритетном задатку у вези са иницијативом за уређење простора око железничке станице, с намером да у догледно време оживимо Шумадијску кривуљу, макар до Копљара, што би било од изузетног туристичког значаја за наш крај;

- наставак рада на уређивању градских простора, нарочито игралишта за најмлађе;

- наставак на уређењу градских фасада;

- организовање већег броја значајних културних манифестација и програма у Етно кући;

- коначно уређење Етно дворишта, како би овај простор добио своју сталну поставку и као репрезентативни етно садржај био доступан свим грађанима и гостима нашег града;

- поновна поставка плоче, донатора Танасија Думовића, на зграду Гимназије;

- обележавање 100-годишњице доласка првог воза у Аранђеловац

М. Бошковић - Б. Десивојевић

ЖЕЛЕЗНИЧКА СТАНИЦА и "Шумадијска кривуља"

Ове године, када обележавамо двеста година од подизања Првог српског устанка у месту Орашац, била је прилика и да на достојан начин обележимо сто година од великог догађаја у исрорији Аранђеловца: долазак првог воза у тада малу варош Аранђеловац.

Захваљујући, првенствено, ангажовању чланова друштва "Баштина и будућност - Аранђеловац 1859" и уз несебично разумевање тадашњег менаџмента ЖТО Београд, имали смо велику шансу да се наша намера и сан великог броја аранђеловчана оствари. То је уједно требао да буде допринос железничара обележавању 200-годишњице од подизања Првог српског устанка. Отварањем пруге пре сто година, дали су свој допринос обележавању стогодишњице устанка.

Поред идеје и жеље да нам оживљавање "Шумадијске кривуље" врати историјска сећања и оживи многе емоције, уређење простора око железничке станице, који се налази у непосредној близини новог центра града, требало је да пружи велики допринос у уређењу и изгледу града. Са ентузијазмом и жељом, са којом је пришло тадашње руководство ЖТО Београд, ми смо требали да добијемо изузетно леп и садржајан део тог простора.

Пројекат, урађен од стране ЖТО Београд, поред адаптације постојеће зграде железничке станице и њено претварање у туристички објекат, предвиђа и адаптацију свих постојећих зграда, као и уређење простора око објеката, озелењавање, враћање чесме, израда малог "аква-парка", игралишта за децу, отворених и затворених угоститељских објеката и сл. Посебно смо били задовољни што је прихваћена наша идеја да се у делу робног магацина, за потребе уметности, уреди ГАЛЕРИЈА.

У току 2003. године, у припремне и делом изведене радове, утрошено је доста средстава. Капиталне ствари су практично завршене. Санирана је зграда станице, урађена међуспратна конструкција, сређен кров и столарија, откупљен стан од власника који се налазио на спрату.

Али, да није тога "али", све би код нас Срба било у реду.

Дођоше избори, промени се власт у железници и стадоше сви радови. На захтев нашем руководству у општини да се нешто предузме - да се настави са радовима и уреди створено још веће ругло у центру града него што је било, нисмо наишли на разумевање.

Наш је закључак, да је такав однос према оваквој врсти инвестиције недопустив. Није ово ни идеолошка ни партијска инвестиција па да се променом партије на власти обуставе радови.

Надамо се да ћемо после избора нове општинске власти, имати веће разумевање и да ћемо на велику радост аранђеловчана довршити започети посао и поново чути писак "Ђуре" у једној новој мисији у нашој средини: у мисији туризма од кога много очекујемо.

Нека нам Бог буде у помоћи!

Хаџи Миодраг Бошковић

"Градилиште" - август 2004.

Успешна сарадња између Центра за културу и образовање Аранђеловац и нашег Удружења

Крајем августа 2003. године, Удружење грађана је учествовало у реализацији програма Првог међународног омладинског сабора српске и балканске духовности, под покровитељством Министарства за науку, технологију и развој и Министарства за културу и медије Републике Србије. Организовали су га Институт за књижевност и уметност, Удружење за неговање и проучавање српског и балканског фолклора "Караџић" и Центар за културу и образовање општине Аранђеловац.

Тако је, и онако узорна, сарадња Удружења и Центра за културу и образовање општине Аранђеловац значајно унапређена, па је у наредном периоду реализовано неколико запажених манифестација, односно појединачних програма.

Издвајамо најважније:

- Бадњи дан, као посебна светковина у традицији нашег народа, и ове године је обележен прикладним програмима реализованим у старом делу града, на бившем тргу и пијаци. Тако је празновање Бадњег дана постало дан сарадње не само Удружења и Центра за културу, него и свих поштоваоца националне и религијске културе.

- И ове, 2004. године, обележен је Видовдан - верски, историјски и национални дан у Срба. У сарадњи са Друштвом пчелара Аранђеловца, организован је у простору Етно куће, дводневни Видовдански сабор пчелара. Дух традиције и симболи најлепших црта националног менталитета препоручују овај, први пут организован, Сабор и за наредне године.

- Гости Етно куће били су, 10. јула 2004. године и ученици шесте београдске гимназије. Удружење грађана "Баштина и будућност - Аранђеловац 1859" и Центар за културу и образовање, приредили су им пригодан програм. После здравице Рајка Матића, слушали су изворне народне песме у извођењу женске певачке групе "Вукосавчанке" и казивање Владете Коларевића.

Очигледно дубок утисак који су на младе оставили амбијент Етно куће и приређени програм упућује на потребу чешћег организовања оваквих сусрета.

Центар за културу и образовање

Видовдански сабор пчелара

27-ог и 28-ог јуна Шекуће године

у дворишту Етно куће одржан је сабор пчелара

Основна идеја друштва пчелара из Аранђеловца, као организатора овог сабора, била је едукација грађана Аранђеловца, а и свих посетилаца сабора о значају пчеларства и конзумирању пчелињих производа. Али, како је у организацији сабора учешће узело удружење грађана "Баштина и будућност - Аранђеловац 1859" и Центар за културу и образовање Аранђеловца, сабор пчелара се претворио у културолошку, етнолошку и забавно-инспиративну манифестацију, са изразито хуманитарним карактером.

Посетиоци сабора су у предивном амбијенту Етно дворишта и Етно куће имали прилику да виде и чују певачку групу "Вукосавчанке" са здравичарем Рајком Матићем, певачку групу КУД-а ИЕП-а, позоришни студио из Аранђеловца, рецитаторе из Аранђеловца, изложбу етно фотографија, изложбу слика сликара Воје Марковића из Аранђеловца, изложбу ручних радова жена из Липовца, а све је пропраћено звуцима изворне и старе народне музике. Старо српско домаћинство допринело је да се сви посетиоци сабора осећају као гости, а њихово пријатно изненађење атмосфером и догађањима на сабору, показало је пуну оправданост и сатисфакцију свим ентузијастима који су створили и одржали Етно кућу и који даје традиционално народно стваралаштво.

Сабор је био пример успешне сарадње више друштава и удружења на плану очувања традиције и подизања еколошке свести. Значајно је напоменути да су током сабора спроведене разне акције прикупљања финансијских средстава намењених обнови манастира Хиландар. Ова српска светиња, која осам векова чува српску историју, културу и традицију, подсећа нас и упозорава да смо на путу да лично, а и као народ, заборавимо где су нам корени и шта је наш национални идентитет.

Овакав сабор био је прилика да схватимо да савремени начин живљења не мора и не сме бити разлог да се одрекнемо традиционалних вредности.

Релативно скромна посета сабору, може бити знак да смо као грађани, нажалост, ненавикнути на оваква дешавања и да можда треба избећи одржавање оваквих скупова у дане када се одржава велики број манифестација.

У сваком случају, општа је оцена, да је сабор био нова, добро организована и успешна манифестација српске традиције и културе.

Удружење пчелара
Аранђеловац

"Музика и шах" у Етно дворишту

О Етно дворишту, које одржава наше Удружење и о начину на који се организују догађања у њему, чуло се надалеко.

Тако нас је новинар "Експрес Политике" г-дин Драгољуб Јанојлић, који је више пута писао о раду Удружења, препоручио господину Дејану Максимовићу.

Дејан Максимовић је Србин, професионални шахиста у САД.

Играјући професионално шах, спријатељио се са господином Роџером, џез музичарем из Оклахоме. Свога пријатеља довео је у Србију да га упозна са својом домовином. Између осталог, на препоруку г-дина Јанојлића, обратио се нама да му дозволимо да погледа старо сеоско домаћинство. Ми смо му омогућили да види и више од тога.

Организовали смо им у Етно дворишту пријатно дружење.

Вукосавчанке, са здравичарем Рајком Матићем, представили су наше обичаје и изворно певање. Програм је даље текао тако што је г-дин Роџер одсвирао неколико композиција на саксофону, а г-дин Максимовић одиграо са нашим шахистима симултанку на десет табли. Резултат је био 9,5 према 0,5 за нашег госта. Лепо је било видети за таблама и троје омладинаца млађих од 14 година.

Шах под тремом: симултанка на 10 табли

У поздравној речи г-дина Бошковића, председника Скупштине Удружења, није заобиђен ни податак да је Етно двориште старо око 280 година (познат је податак о времену настанка овог имања).

Свима је било изузетно пријатно. Гости су се захвалили на указаном гостопримству, а г-дин Роџер је нагласио да би сваки Американац требао да посети Србију.

Миодраг Бошковић

Наш пријатељ - музичар из САД

IN MEMORIAM

Драган С. Милисављевић - Брабец

(Јан. 1942 - Окт. 2003)

Прошле године, Драган Милисављевић, наш "Брабец", био је са нама на годишњој Скупштини.

На импресуму нашег гласила-"Годишњак" бр. 2, на месту: "уредник фотографије", стоји Драганово име.

Прошле године, као и претходних година, учинио је да уљудно припремимо, са фотографијама опремимо и издамо наш "Годишњак".

То је било у августу месецу, а већ на дан његове крсне Славе, на дан Светог Луке (31.10.03), ми смо га сахранили. Опака и тешка болест, за веома кратко време, одвојила га је од нас заувек.

Својим делима, радом и понашањем, припадао је свима. Несебично је поклањао себе другима, посебно нама, својим пријатељима.

Драган је један од оснивача овог Удружења. Био је члан Управног одбора. Такође, оснивач је удружења: "Доњокрајаца - Ђунисанаца".

Удружења оваквих профила захтевају много добровољног рада. Свој "прековремени" рад у новинарству и изради фотографија, Драган је поклањао овим удружењима. Радио је за добробит наше Вароши.

Са ових неколико речи и на једној страници ове књижице, не може се рећи много, не може се написати ни делић онога што "Брабец" заслужује.

Једног дана, верујемо, биће написана књига "СЕТЊАЊА", посвећена "Брабецу". То је најмање што треба да учинимо за њега.

Захвални смо му на свему што је учинио за наше Удружење.

Спорт и спортски догађаји у Аранђеловцу између два рата

1.1 "Соколско друштво" у Аранђеловцу - - Одложена продаја "Соколског дома"

Крајем фебруара 1941. године, велики финансијски дуг, стечен у периоду изградње "Соколског дома", који је носио име: "КРАЉ АЛЕКСАНДАР УЈЕДИНИТЕЉ", узроковао је могућност продаје зграде "Соколане" ради отплате дуга.

Ради наплате дуга, "Хипотекарна банка" је проценила вредност објекта ("Соколане"), на ондашњих 800.000 (осамстотина хиљада) динара. То је било мање од стварне вредности, не рачунајући друге квалитете и значај овог објекта за житеље Аранђеловца.

У тако озбиљној ситуацији, хитно је сазвана годишња Скупштина "Соколског друштва". Овој Скупштини је присуствовало много више чланова, него претходних година. Према пословнику, упућен је телеграм краљевском дому у престоници. На Скупштини су прочитани извештаји - реферати: тајника, благајника и надзорног одбора. "Соколско друштво" је тада бројало преко 70 чланова, 350 нараштајаца и доста деце.

На фебруарској Скупштини је разрешена стара управа Друштва и постављена је нова. У новој управи је остало неколико чланова из претходне управе. Нова управа је успела да отплати део дуга и тиме одложи продају зграде "Соколане".

Из докумената сазнајемо имена чланова управе:

- Старешина друштва: Г. Др. Милојко Дуњић-срески санитар. рефер
- Начелник друштва: Г. Јосип Грушовник - наставник
- Начелница друштва: Г-ђа Бисенија Грушовник - наставница
- Тајник: Г. Стеван Панчић - учитељ
- Просветар: Г. Драгомир Вукићевић - учитељ
- Статистичар: Г. Милорад Илић - свештеник
- Благајник: Г. Драгослав Јовановић - трговац

Чланови новог управног одбора су били:

- Г. Светолик Швабић - прота
- Г. Милан Станојловић - бивши председник општине
- Г. Милинко Рашовић - директор гимназије
- Г. Милан Кубуровић - бански већник
- Г. Аврам Дамњановић - трговац
- Г. Драгомир Гајић - трговац
- Г. Душан Белић - електричар
- Г-ца Ружица Радовић

Изабрани су у нови надзорни одбор:

- Г. Танасије Думовић - извозник
- Г. Јакша Дрљевић - учитељ
- Г. Милан Ломић - трговац

На горњој фотографији, која је, нажалост, доста нејасна (копија од копије), распознајемо неке познате ликове: Милан Анић, Воја Јовановић, Драгомир Гајић, Биса Грушовник, Андра Миловановић, Тома Прековић, Милан Михалачки, "Џони шустер", Тића шнајдер и две непознате личности.

Власник оригиналне фотографије је покојни Микица (Миланов) Анић

Наши преци су веома озбиљно схватали значај телесног вежбања. Подаци о томе датирају још са краја деветнаестог века.

Крајем деветнаестог века, у Београду су постојала два гимнастичка друштва: "СОКО" и "ДУШАН СИЛНИ"

Друштво "Душан Силни" је 1894. године одржало у Аранђеловцу јавни час, а 1897. године основана је подружница овог друштва у нашем месту.

Ова два гимнастичка друштва су пионири у омасовљењу гимнастичког покрета у свим местима широм Србије.

Оснивачи "Соколског друштва" у Аранђеловцу су имали далекосежну визију за будућност нараштаја који долазе, у смислу очувања физичког и менталног здравља. Они свакако заслужују да се њихова имена и догађаји везани за њих, обједине и сачувају. Као путоказ, нека послужи податак о постојању музеја при факултету за физичку културу. Налази се у Кошутњаку у Београду. У том музеју и данас, на зиду, стоји застава, која потиче из аранђеловачког "Соколског друштва", а уз њу, низ знамења, стечених знојем оних који су своје слободно време проводили у "Соколани". Они су пронели славу овог друштва и нашег места са резултатима постигнутим на разним такмичењима.

Душан А. Теофановић (Нови Сад)

- Коришћени подаци:

- Новине "Правда" од 23. фебруара, 1941. године

- Никола Грујић: "Физичка култура у школама Србије у деветнаестом веку"
- издање 1976. године (Београд)

"Соколски дефиле" у Аранђеловцу (193...)

1.2. "Лоптачки" спорт у Аранђеловцу

Више према сећању наших предака, мање према аутентичним документима, сазнајемо, да занимање за чудесну игру, тада називану: "лоптачка", или ногометна, или "футбалска" - игра, започиње у Аранђеловцу уочи Првог светског рата.

У то време, ђаци оснивају клуб и дају му име "Шумадија". Фудбал су играли током лета, односно, за време школског распуста. На територији Среза није било организованог "лоптачког" савеза и није било званичног такмичења.

Први, званични, подаци, записани у дневној штампи, који се односе на одигравање фудбалске утакмице неког тима из Аранђеловца, датирају од 29. августа 1922. године.

Лист "Време" доноси следећу вест:

"Утакмица у Младеновцу:

- у недељу 22.о.м. (август 1922.), одржана је лоптачка утакмица између "Аранђеловачког спорт клуба" (АСК) и "Младеновачког спорт клуба" (МСК). Ова утакмица остала је нерешена - 1:1. Од АСК, показали су се добро Зечевић и Плећевић, а од стране МСК, голман Митрашиновић, Николић, Милосављевић, Савковић и Јочић".

Дакле, из АСК су нам знани двојица, а осталих девет имена су нам непозната. Према овој двојници познатих играча, можемо наслутити да су били ауторитети за "лоптачку игру". Из тог разлога, младеновачани су звали "Аранђеловачки СК" на дуел.

Лазар Плећевић је био члан клуба "Југославија" (са клубом "БСК" - два најјача клуба у Србији). Он је 1920. године, са родоначелником српског фудбала - Данилом Стојановићем - "Чика Дачом", наступао у клубу "Југославија".

Тадашњи састав "Југославије":

-Данило Стојановић (Ср.Жујовић) - Мих. Јовановић, П. Радојковић - М. Мартић, Бора Вучковић, Св. Марковић - Петровицки, Р. Митровић, Махек, Јова Ружић, Лазар Плећевић.

Од 1922. године у поменути састав је ушао Драгољуб Зечевић, уместо Винце Петровицког, који се вратио у Чехословачку.

Нови састав тима "Југославије" гласи:

-Жујовић (Черновић) - М. Јовановић, П. Радојковић - Р. Митровић, Б. Вучковић, С. Марковић - Др. Зечевић, Махек, Роглић, Ружић и Плећевић.

Сигурно је да поменутих двојица аранђеловачких играча су учинили много за популаризацију фудбалске игре у средини из које су потекли. У то време, они су били врхунски играчи. Лазар Плећевић, 1925. године наступа за "Old Boys" тим. Своје место у тиму "Југославије" је уступио млађим играчима. Треба имати у виду, да су играчи тада имали слободно кретање и право играња за друге екипе, све до времена озбиљнијег конституисања фудбалских форума.

О осталим играчима из Аранђеловца, тадашњег времена, налазимо податке у листу "Правда" из 1932. године. Августа месеца, тим "Old Boys"-а је играо против аранђеловчана. Новинар М. Николић, даје састав екипе аранђеловчана, у коме се налазе "ветерани-звезде" и новајлије:

1. Миле-"Маза" Живановић (био управник Буковичке бање)
2. Лазар Плећевић
3. Јова Ђокић
4. П. Живановић
5. Бранко Ивковић - "Ћата"
6. Жарко Јовановић
7. Рашко Павловић
8. Коста Јанаћковић
9. Чеда Плећевић
10. Драгољуб Зечевић
11. Павле Костић

Резервни играчи: Драгољуб Јанковић, Коста Стојановић, док је Војислав Неђић био спречен да учествује, јер је тренирао тим у Тополи.

Исте године, уприличен је меч против новинара, како наводи лист "Правда".

Поједини аранђеловачки играчи - "ветерани", у својим позним годинама су играли са млађим следбеницима у новооснованом клубу АСК "Обилић". То су: Д. Зечевић, Р. Павловић, П. Живановић и др. Карактеристично за 1932. годину је, да је шеснаест фудбалера било регрутовано за служење војног рока.

Наводимо један од могућих састава тима "Обилић" из тог периода (1931/1932. год.), који је играо против екипе београдског III разреда. То су:

- Витомир ("Зира") Марковић - Душан ("Ренда") Зечевић, Јован ("Меца") Живановић - Живота Скочајић, Михаило ("Бели") Ивковић, Ратомир Радовић - Душан Р. Теофановић, Милош Деспотовић, Драгољуб Зечевић, М. Јездовић и Илија Катанић.

У годинама од 1928. до 1932., значајну улогу су имали и следећи играчи:

- Ставра Стефановић (доселио се из Младеновца, где је наступао за тим "Војвода Катић"), Негослав ("Сеља") Радосављевић (играо за "Слогу" из Београда - гостовао у "Обилићу"), Никола Симић, Миле Јанковић, Д. Марковић, Душан Тодоровић и други.

За "Обилић" су наступали и играчи из београдских клубова:

- Света Поповић (био члан "Југославије" - голгетер, остао у сећању навијачима "Обилића"), Чеда Илић (из БСК-а), Живојин Чекић (из подмлатка БСК-а, геометар по струци, радио у Аранђеловцу), Сима ("Кира") Петковић (у "Обилић" дошао из Крагујевца) и други.

АСК је 1924. године практично престао са радом, а 1926. године, основан је раднички клуб "Светлост". Полиција није дозволила рад овом клубу, те о њему нема веродостојних података.

У истом периоду јављају се "дивљи тимови" са именима: "Тушко" и "Југославија". Убрзо се гасе.

Занимљиво је да већ 1937. г. у Аранђеловцу постоје два фудбалска клуба: "Шумадија" и поново име "Обилић". Наредне године "Шумадија" је угашена, а "Обилић" се обнавља, снажи и постиже веома добре успехе. То траје све до 1941. године. Са почетком рата, престаје игра. Биће настављена са новим генерацијама после Другог светског рата.

Душан А. Теофановић

Сећања на стари Аранђеловац (III део)

Настављамо "Сећања на стари Аранђеловац", казивањима у стиху из пера нашег суграђанина - Милутина Крсмановића, Мрсе, идући главном Аранђеловачком улицом - десном страном), од центра вароши према парку...

Са друге стране на почетку главне улице кафана "Централ"
Газда Чеда Бакрачило и жена му Дара
Ту смо ми ђаци за време лета играли билијара.
Поред, у рупи државни монопол и гвожђара
Николе Јанаћковића-Цинцара.
Његова два одрасла сина живела су ван града
Мика "Гуџа" се одселио у Мостар, а Коста адвокат до Београда.
До Николице Цинцара Сојка удовица
Имала је сина Прежу јединца
Умреше једно за другим и тако нестa фамилије
У оронулој згради оста само "Народна кујна" једног Чокалије.
Гвожђар Дамњановић Воја из трговачког клана
Кога је у вароши било
Имао је две кћери и два сина
Најстарији Радица и Драган "Папило".
Бошко клонфер, син Душан "Сом" и кћер Рада
Која у аутомобилској несрећи умало да страда
То је била прва у чаршији "саобраћајка"
У дворишту Шандор и Мица трукерка.
Онда занатског еснафа канцеларија
У којој је секретар чувени килоња Никола Ђоја.
Кафана "Европа" објекат Нушићевог "Сумњивог лица"
Власништво Каје и Љубе "Маскарца".
Живели су са две кћери и три сина
Велико двориште са шталом пуном кокошака, патака и пилића.
Ту је и пекара Попадића.
Затим долази огромна зграда Косте Стефановића Цинцара.

Био је житарски трговац на ангро, зато сагради два магацина
Како није имао деце усвоји Миру "Јаблана" за сина.
На другом углу улице лепа кућа Косте и Сојке "Кучобојке"
Ту је бакалница Милована Кораћице
Код њега су деца радо куповала чоколаде
Јер уз њу су увек добијала неку бомбону приде.
Тетка Тода, кћер Рада и син Радмило "Кића"
Фамилија лимара Милана Јовића.
Поред целокупне лимарије правио је за жито тријере.
У дворишној згради становао Павловић финанс
Имао је кћери Вукицу, Марију и Деса "Ђора"
И сина Чеду "Мачора".
Кафана Шундић Драгутина и жене му Борике
Која је волела да другима држи придике.
У овој кафани сте могли да постанете члан друштва лажова
Ако сте умели лепо да испричате да вам је сан постао јава.
До кафане социјалиста Коста Средојевић опанчар
Па Рајко Живковић обућар,
У дворишту сирота тетка Јермина
Са две кћери Олгица "Чонче", Миленом и "Врцом"
Синовима Пантом и Ђоклином.
Оронула зграда Гајић Вујице
У којој оста сама кћер Ангелина на силу одвојена од кћери Милице
Имање и нова зграда Ангелине и Матијашевић Милорада
Имали су два сина Милана "Ђиру" и Милића
Најбоље фудбалере клуба "Обилић"-а.
Кућа из деветнаестог века - у једном делу Ђура опанчар
У другом Ђока воскар, после кога се усели Глиша Недин, месар.
Ову кућу су моји школски другови звали сојеница
У њој је живела и одрасла Крсмановић породица.
Мајка Милена, брат Прежа и сестре Олга и Драгица.
Кроз Ђурину опанчарску радњу прошла је плејада раденика

Брат Радисав, Неша, Веља, Алекса
Жика "Влауца", Милентије, Бранко
Са два срасла прста Михаило "Црепуљар" и Марко.
У дворишту Пољаков фамилија
А потом се усели Рада и Власта Сајџија.
Обитовала је код Костициног магацина
Жена доброг срца Мица "Ћепуркина".
Иза Костициног магацина велико имање Радишића Ђорђа "Књаза"
Жена му је Мица, кћи Сека и син Александар-Аца.
Велика ливада која је до Соколане допирала
Ту смо јахали ждребад и играли фудбала.
У кући коју је купио Николица Јанаћковић, ја сам као мали
Скотрљао се низ велике степенице
Остао читав и жив, само са белегом на глави
У ту зграду усели се једини књижар и штампар Јовановић Милован
Код њега смо куповали школски прибор и уџбенике
И гледали кроз прозор како Драган и Мирко
Слажу слова, штампају плакате, летке и кориче књиге.
Чика Милован је био весео човек, жене оштроконђа Зора
Имали су кћер Миљу и сина Мику "Главоња".
У дворишту две удовице, мајка и ћерка
Анђа и Роса снајдерка.
У згради изнад ћурчија Светомир-Мута, са женом Младеном
И кћерима Радом и Вером.
Чика Ива Михалачки, лимар имао је велико имање
Радња са улице, позади радионице
У дворишту породична зграда и кућа за издавање.
Пред радњом велики трем испод кога смо бежали од кише
А девојчице играле школице.
Чика Ива озбиљан, строг, ћелаве главе и без осмеха на лицу
Имао је џангрљиву шаљиву жену Љубицу.
Старији син Милан оста код оца где га у послу наследи

Млађи Мића напусти породицу и град
Оде да службује у Нови Сад.
Милан прозван Мандрда, хвалисавац са децом се свађао
Али им је и у дромбуље свирао.
Ожени се са лепом Радом из Буковика
И одмах се устолочи код Милана Ломића
За секретара друштва папучића.
Ми деца смо се дивили пекару чика Гаври и сину Милу гавринцу
Како су жонглерски изнад главе развијали коре за бурек и гибаницу.
Фотографска радња Маринковић Михаило "Шора"
Син Влада и кћер Вера.
У дворишту три сестре Наца, Соја, Буга и брат Мира.
Велико имање имао је Ђокић Воја
На којем је кројачка радња Гачић Живадин "мајстора"
"Мајстор" и жена му Јела били су друштвена бића
Чланови Абрашевића и добри глумци под вођством Ацка Ђокића.
Код мајстора је радило доста кројачких радника
Росић Сима, Ђура, Шепа, Тића, Добривоје "Чемберлен"
Раја и Аранђел из Врбице
Стева Милисавко и Тика из Трбушнице,
Неко од њих ми је шио прве дугачке панталоне
Преврнутих од старих оца Ђуре
Које сам први пут обукао после завршетка мале матуре.
У дворишту тишљер Вујић Биња
Имао је три слатке кћери, Ђоку сина.
У кућама Јанковић Кате доста станара
Државних чиновника, ветеринара, лекара
Имала је кћери Радмилу, Паву и сина Мила "Катинца"
Најбрже десно крило Аранђеловца.
Фамилија професора Матијашевић Жике
Супруга Рада, кћер Наду и сина Цана.
У дворишту Воја снајдер, жена му Лека и кћи Вера Лекина.

Трговац Павле Петровић имао је доста имања
Судбина је хтела да у њима не уживају будућа поколења
Син Жижа професор пун емоција и идеја
Ишао је трасираним путем од почетка
Жена му је Вета, кћери Славка и Бранка.
Старинска кућа књиговође Недељковић Владе, а жена му бабица Дара
Имали су сина Рајка доброг гимнастичара.
У дворишту је породица Ивковић Бранка званог "Ћата"
Боловао је од чира у стомаку, у животу остао из ината
А сваког грађанина знао у главу
Са њим је био и брат учитељ "Бели"
Обојица су били добри фудбалери.

Кафана "Ваљевац" (1931/32 година)

Дуго једини сајција у чаршији Јован Деспотовић, имао је жену Стану
Која је свакодневно правила велику галаму
И сина Мишу "Пилца"
Фудбалера "Обилића" најачег ударца.
Ту је и трговина Саве Димитријевића
Па велико имање и огромно Здање доктор Љубе Стојановића.
Био је чудотворни дечији лекар
И лечио многе дечије болести као видар
Лично као човек чудак, особењак
Свог јединца сина Прежу из куће истера
Са три кћери Вером, Десом и Јелком оста да живот до краја дотера
Станојка Прекић, удовица, син јој Бата и кћер Сека
У дворишту браћа Јовановић Драгослав и Воја Кепец чланови "Солола"
На углу улице која иде до гимназије кафана Крсмановић Милана
Чика Милан певао је бас као Шаљапин
Имао је синове Жику и Мику Крсмана.

(наставиће се)